

noren com, per la diligent custòdia de la Torra de les Medes, edificada en una illa de la mar, devant la vila de Torroella de Muntgrí, eren descobertes moltes *insídies* e aguayts e casos, sinistres e de perill, imminents per galees, galiotes, bargantins e altres fustes, armades ací per la infel nació agarena de moros ---, Arxiu d. l. Ciu. Bna., plec de 1441-46, fº 44; en el sentit figurat, moral, encara no s'havia generalitzat a primers del segle passat car Belv. i Lab. li posen l'evasiva etiqueta de «ant.»; però ja circulaven *insidiós* [Belv.] i *insidiosament* [Lab.] des del qual aquest matís passà al primitiu. *Insidiar*; *-ador*.

**Malsienf* 'que no se'ns posa bé', d'on un poc alterat (a la manera de *famolent* > *famolenc*, *rogent/rogenc*) el mot men. que *AlcM* grafia *melcienc* (pron. 15 *mɛlɛsɪɔŋk*): *agua melciensa* 'la que té gust fat o que no satisfà la set' (Ciudadella), cf. *sient* SEDENTEM supra, i fr. *malséant* 'que no escau, que ens està malament'.

Obsessió [Lab.], pres del ll. *obsessio*, *-onis*, 'blo- 20 queig', derivat de *obsessus* (> *obsés*, *-essa*, Belv. poc usat), part. passiu de *obsidère* 'asseure's al davant, fit a fit', 'assetjar, bloquejar'. L'escola de L'Avenç assajà l'ús d'*obsedir* i *obsedit* (n'hi ha casos en *Les Presons Imag.* de Coromines i altres prosistes de la generació 25 noucentista), però no ha pres, encara que més elegants que *obsessionar* [DOrt.], que ja s'ha guanyat acceptació permanent, i *obsessiu*, que ja era bo, també; *obsessionat* es pot veure que faci oblidar *obsés*. *Obsidió*, llatíisme molt rar, ll. *obsidiō*, *-ōnis*, 'setge, siti, d'una 30 plaça forta'; *obsidional*.

Possedir [Llull], del ll. POSSIDERE id., cpt. de SEDERE amb l'itàlic POTIS 'amo, senyor' (indoeuropeu comú, cf. indoirani *patis*, gr. *πότις*, *δεσπότης*, ll. POT-ESSE > POSSE, sorotàptic *po(t)sima*, *EntreDL* II, 172): «--- De- 35 vant lo príncep ell dix --- —N. Sr. J. Crist dix que los suaus *possehirien* la terra; cor són suau, són --- tramés a vós, per ço que un vet, per rahó del tort que fets ---», *Blanq.* (NCL II, 87.10); «Anfbal ac dipostes e --- instruex les primeres atzes e --- parlant --- 40 ----- No serà vostra habitació --- en spenyadors de roques, ans *possehiretz* los camps grexosos [=pingues agros] e los masos rics d'Itàlia», *Ant. Canals* (*Scipió*, NCL, 70). «*Possehir* moltes heretats: possidere multa praedia», OPou (*TbPu*, 140).

Mot del català de pertot i de sempre, en sentit propi, i en els sublimats, o defallents i massa humans: «I és que en la calma de tals paratges / tan dolç és viure, veure i sentir, / i vora l'aigua de purs miratges, / al ritme èdlic d'aquestes platges, / tan dolç dormir! 30 / Mes jo tal sort jamai dec *posseir*», Costa; «--- l'herba sibina --- al Puig de Bassegoda, que fa anar calent: es dóna a les dones per *posseir-les* (mots del cabrer, Coromines, n. 1 de SAVINA). Vulgarment s'ha usat en diversos punts i èpoques una forma assimilada 35 *possoir*, *-uir* (paral·lela a *esmortuir*, *sucquir*): «la casa d'En Bac de Organyà, vuy la *possoex* Perot Codina de Organyà», acotació marginal en lletra del S. XVII, al *Spill* de Castellbò (1518, fº 33r); *possuir*, MGadea (*T. del Xè* I, 235, 380).

Possedor [fi S. XIII]: «Certa cosa és, e manifest' a tot *posseydor* de mala fe, que tots los fruyts --- d'aque- la cosa --- si --- ls reco-<1>lia, deu restituir --- ab la cosa», *CostTort.* (Ol., 120); *possedora* [1390, Aversó, *Torc.*, 348]; amb variant sàvia *possessor* [Belv.], i ocasionalment *possident*, *posseint* *Posseiment*. *Possés*, i més aviat *posseint*, dit especialment de l'energumen o energúmena que creien posseits pel dimoni, i més recentment aplicat a histèrics i paranoics de tota mena, com en *Els Posseits* (*Bezy*, 1872), de Dostoievski.⁴ *Possessiu* [Lacav.]. *Possessori* [id.].

Possessió. «TESTAMENT: partir la heretat; adire hereditatem; pendre *possessió* de la heretat: cernere hereditatem, succehir en alguna heretat ---», OPou (*Tb. Pu*, 241). En català es va especialitzar des dels orígens per dir allò que ara solem dir en cat. central *finca* (*Dfa*: «propietat immoble»): «Licència de taylor les branches e ls rams dels aybres qui s geten sobre la *possessió* de son vesí», ross., a. 1292; «3 dies del mes d'ahost, emparaten a'N P. C., maheler, l'aygua del dit rech --- que no gaus regar la *possessió* sua, que ha comprada d'En B. ---. Test.: P. C. saig, P. R. forester» 1314 (RLR IV, 514; xxx, 263) i anàlogament en altres de ross. (aa. 1304, 1309, c. 1320, RLR VII, 145; VIII, 57; XII, 120). Literàriament: «Un pagès era entrat cavar en una vinya de la granja --- Un monge dix: --- que nos metam en guarda --- de alcun cavaller qui per nós defena la vinya --- L'abat --- dix ---: ---Descuvinent cosa és que hom d'orde, per *possession*s, se meta en perill de mort ni que auia --- e contra justícia és que --- se leix deseretar», Llull (*Blanquerna* II, 43.11); «Déu --- com donca pluja, no solament la dóna a les *possession*s dels ànics, mas encara dels enemics», «un hom que hage molta riquesa, or, argent, camps e *possession*s, pert quasi la fe», StVicentF (*Quar.*, 34.53; *Serm.* I, 166.27).

La creença vulgar és que *possessió* en aquest sentit és un mot «mallorquí» (alguns beneïts afegeixen «impropi», «mal usat, abusiu» etc.). Res més fals, puix que no sols ho veiem en els més grans clàssics literaris, l'un de família barcelonina de conquistadors, l'altre valencià, mentre que *finca* és un mot de procedència forastera i que no entrà en la llengua fins c. l'any 1800 (veg. III, 1011b). I *possessió* va seguir usant-se 45 en aquest sentit en tot el Continent fins a temps ben moderns (*possession*s Vocab. Cat.-Alem. 1502, § 970).

Això veiem sovint en els docs. de l'Alt Urgell del S. XVI, que recull el *Spill* de Castellbò (1518): «lo dit A. M. à quatre *possession*s, ço és dos terres --- la una Arati --- l'altre és a Sanilgues --- ítem un hermal o prat a Font de Vila», «Ítem a sa altesa, en lo terme del dit loc de Alins les *possession*s següents: primo: una terra en la coltia de Llissabrós ---», «Lo Coll de Canelles, en una *possessió* o terra plantada de ceps», doc. del Coll de Nargó (i l'altre de V. Ferrera: fº 63v, 64r, 42v). El barceloní-empordanès Jeroni Pujades, c. 1609, l'usa passim en el sentit de 'finca rústica important' en el segon volum del seu *Dietari* (p. p. Cases Homs, c. 1960).

⁶⁰ Directe i parlant ho he sentit viu encara en zones